

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

นางสาวอุณหสุมิตา พฤกษ์วัน นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายสิทธิพงษ์ ธนาสุภวัฒน์ นิติกรชำนาญการพิเศษ
สำนักกฎหมาย สำนักงาน ก.พ.

หัวข้อการบรรยาย

- หลักการจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญ
- องค์การบริหารงานบุคคล
- คุณสมบัติของข้าราชการพลเรือนสามัญ
- ประเภทตำแหน่ง
- หลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง
- เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง
- การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง
- ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง
- การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- การย้าย โอน เลื่อน
- การบรรจุกลับ
- การลา
- วินัยและการรักษาวินัย
- การอุทธรณ์
- การร้องทุกข์
- การต่ออายุราชการ
- การออกจากราชการ
- การลาออก

หลักการจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญ

การบรรจุและแต่งตั้ง

- ความรู้ความสามารถ
- ความเสมอภาค
- ความเป็นธรรมและประโยชน์ราชการ

การบริหารทรัพยากรบุคคล

- ผลสัมฤทธิ์
- ประสิทธิภาพองค์กรและลักษณะงาน
- ไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
- มีความเป็นกลางทางการเมือง

การพิจารณาความดีความชอบ

การเลื่อนตำแหน่ง

การให้ประโยชน์อื่น

- เป็นธรรม
- พิจารณาจากผลงาน ศักยภาพ และความประพฤติ
- นำความคิดเห็นทางการเมืองหรือสังกัดพรรคการเมืองมาประกอบมิได้

การดำเนินการทางวินัย

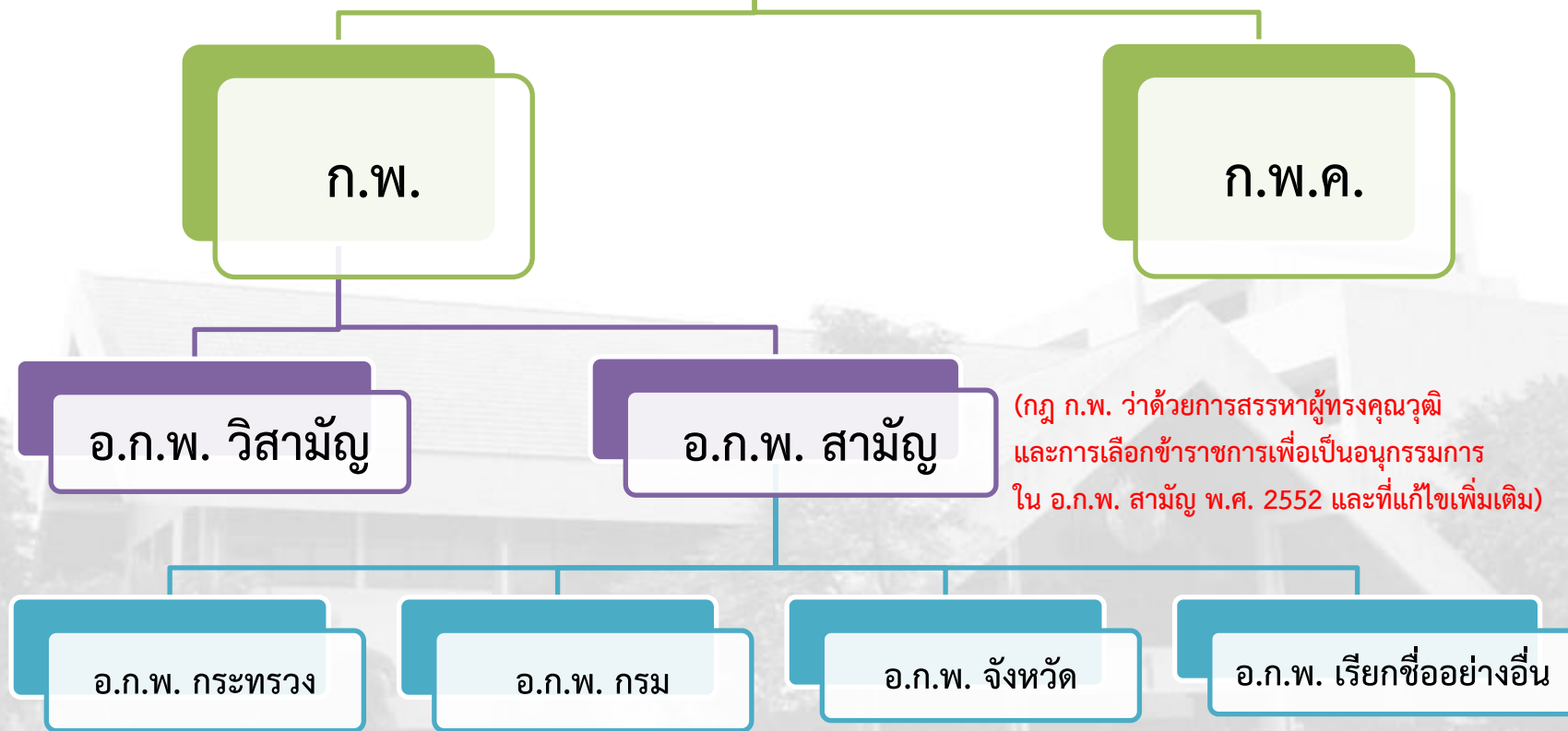
- ยุติธรรม
- ปราศจากอคติ

องค์กรบริหารงานบุคคล

องค์กรบริหารงานบุคคล

สำนักงาน ก.พ. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของ ก.พ. และ ก.พ.ค.

หากส่วนราชการต่าง ๆ ไม่ปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติ และฝ่าฝืนมติ ก.พ.
หัวหน้าส่วนราชการนั้น ๆ
จะมี “**ความผิดทางวินัย**”
(มาตรา 9)

ข้าราชการพลเรือน

- ข้าราชการพลเรือนสามัญ
- ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

คุณสมบัติของข้าราชการพลเรือนสามัญ

- คุณสมบัติทั่วไป
- ลักษณะต้องห้าม

(มาตรา 36)

คุณสมบัติทั่วไป (ก)

- สัญชาติไทย
- อายุ ไม่ต่ำกว่า 18 ปี
- เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ลักษณะต้องห้าม (ข)

- ไม่ดำรงตำแหน่ง/เป็นกรรมการพรรคการเมือง
- ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ วิกลจริต โรคต้องห้าม
- ถูกสั่งพัก/ให้ออกไว้ก่อน
- บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- เป็นบุคคลล้มละลาย
- เคยรับโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดอาญา ยกเว้น
กระทำความผิดโดยประมาท หรือลหุโทษ

- เคยถูกลงโทษให้ออก ไล่ออก ปลดออก จากรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ
- เคยถูกลงโทษให้ออก/ปลดออก/ไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัย
- เคยทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ หรือในการสอบเข้าหน่วยงานของรัฐอื่น

ทั้งนี้ **ก.พ.** มีอำนาจยกเว้นลักษณะต้องห้ามได้ แต่มติคะแนนเสียง 4 ใน 5 (ยกเว้นเคยทุจริตต่อหน้าที่ราชการ)

(ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการขอยกเว้นให้เข้ารับราชการกรณีมีลักษณะต้องห้ามเป็นข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2552)

ประเภทตำแหน่ง

ประเภท
ทั่วไป

ประเภท
วิชาการ

ประเภท
อำนวยการ

ประเภท
บริหาร

หลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง

ประเภทบริหาร

ตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานในฐานะหัวหน้าส่วนราชการหรือรองหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือกรม ตำแหน่งที่มีฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการของส่วนราชการระดับกระทรวง ฯลฯ หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.พ.กำหนด

สำนักงาน ก.พ.
สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ประเภทวิชาการ

ตำแหน่งในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่ใช้ความรู้ในทางวิชาการ ซึ่ง ก.พ.กำหนดว่าต้องใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของตำแหน่งนั้น โดยจำแนกตามลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเป็นหลัก

ประเภทอำนวยการ

ตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่ากรม ซึ่งมีการแบ่งส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ตามที่ ก.พ.กำหนด

ประเภททั่วไป

ตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานซึ่งเน้นการใช้ทักษะฝีมือในการปฏิบัติงาน โดยมีการจำแนกตามลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเป็นหลัก

ระดับตำแหน่ง

ทั่วไป

ทักษะพิเศษ (9)

อาวุโส (7-8)

ชำนาญงาน (5-6)

ปฏิบัติงาน (1-4)

วิชาการ

ทรงคุณวุฒิ (10-11)

เชี่ยวชาญ (9)

ชำนาญการพิเศษ (8)

ชำนาญการ (6-7)

ปฏิบัติการ (3-5)

อำนวยการ

ระดับสูง
(9 บส.) ผอ.สำนัก/
เทียบเท่า

ระดับต้น
(8 บก.) ผอ.กอง/
เทียบเท่า

บริหาร

ระดับสูง
(10-11)
บส ,หน.สรก.

ระดับต้น
(9) บส ,รอง หน.สรก.

* กฎ ก.พ.ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง

มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง (spec)

เงินเดือน

เงินประจำตำแหน่ง

(มาตรา 50)

- การนำมาคำนวณบำเหน็จบำนาญ

การปรับเงินเดือน

(มาตรา 51)

การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง

- เป็นไปตามระบบคุณธรรม
- พฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคล
- ประโยชน์ของทางราชการ

การบรรจุใหม่ มี 3 กรณี

1. บรรจุจากผู้สอบแข่งขันได้

2. บรรจุจากผู้ได้รับคัดเลือก

3. บรรจุในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

การสอบบรรจุ

- จากบัญชีผู้สอบแข่งขันได้
- ตามลำดับที่
- มีการขึ้นบัญชี

การคัดเลือกบรรจุ

- กรณีผู้ได้รับทุนรัฐบาลหรือทุนเล่าเรียนหลวง
- ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ ก.พ. อนุมัติ
- ผู้สำเร็จการศึกษาในวุฒิที่ ก.พ. กำหนด
- ผู้สอบแข่งขันได้แต่อยู่ในระหว่างรับราชการทหาร

การบรรจุผู้มีความสามารถสูง

1) มีความจำเป็นอย่างยิ่ง

2) บุคคลที่จะบรรจุ

- มีความรู้ ความสามารถเหมาะสม
- ไม่เคยรับราชการมาก่อน

ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง (มาตรา 57)

มาตรา 57	ตำแหน่งประเภท / ระดับ	ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง	วิธีการ
(1)	บริหารระดับสูง - หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง - หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม <u>ขึ้นตรงๆ</u>	รมต. เจ้าสังกัด	- รมต. เจ้าสังกัดนำเสนอ กรม. เพื่อพิจารณาอนุมัติ - เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว รมต. เจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ - นายกฯ นำความฯ
(2)	บริหารระดับสูง - รองหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง - หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม - รองหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม <u>ขึ้นตรงๆ</u> - ตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนดเป็นบริหารระดับสูง	ปลัดกระทรวง หรือ หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม <u>ขึ้นตรงๆ</u> แล้วแต่กรณี	- ปลัดกระทรวงหรือหัวหน้า ส่วนราชการระดับกรม <u>ขึ้นตรงๆ</u> แล้วแต่กรณี เสนอ รมต. เจ้าสังกัด เพื่อนำเสนอ กรม. พิจารณาอนุมัติ - เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ปลัดกระทรวงหรือหัวหน้า ส่วนราชการระดับกรม <u>ขึ้นตรงๆ</u> เป็นผู้สั่งบรรจุ - นายกฯ นำความฯ

ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง (มาตรา 57) (ต่อ)

มาตรา 57	ตำแหน่งประเภท / ระดับ	ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง	วิธีการ
(3)	บริหารระดับต้น	ปลัดกระทรวง หรือ หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม <u>ขึ้นตรงฯ</u> แล้วแต่กรณี	-
(4)	อำนวยการ วิชาการระดับ ปก. / ชก. / ขพ. / ขช. ทั่วไป } ใน สนง. รมต.	รมต. เจ้าสังกัด	-
(5)	อำนวยการระดับสูง	ปลัดกระทรวง หรือ หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม <u>ขึ้นตรงฯ</u> แล้วแต่กรณี	-

ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง (มาตรา 57) (ต่อ)

มาตรา 57	ตำแหน่งประเภท / ระดับ	ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง	วิธีการ
(6)	อำนวยการระดับต้น	อธิบดี	* กรณีส่วนราชการระดับกรม อธิบดีเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้งเมื่อได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง
	อำนวยการระดับต้น	หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม <u>ขึ้นตรงๆ</u>	* กรณีส่วนราชการระดับกรม <u>ขึ้นตรงๆ</u> อธิบดีเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง
(7)	วิชาการระดับทรงคุณวุฒิ	รมต. เจ้าสังกัด	- รมต. เจ้าสังกัดนำเสนอ ครม. เพื่อพิจารณาอนุมัติ - เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว รมต. เจ้าสังกัด เป็นผู้สั่งบรรจุ - นายกฯ นำความฯ

ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง (มาตรา 57) (ต่อ)

มาตรา 57	ตำแหน่งประเภท / ระดับ	ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง	วิธีการ
(8)	วิชาการระดับ ชช.	ปลัดกระทรวง หรือ หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม <u>ชั้นตรงฯ</u> แล้วแต่กรณี	-
(9)	วิชาการระดับ ชพ. ทั่วไประดับ ทช.	อธิบดี	* กรณีส่วนราชการระดับกรม อธิบดีเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้งเมื่อได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง
	วิชาการระดับ ชพ. ทั่วไประดับ ทช.	หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม <u>ชั้นตรงฯ</u>	* กรณีส่วนราชการระดับกรม <u>ชั้นตรงฯ</u> อธิบดีเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

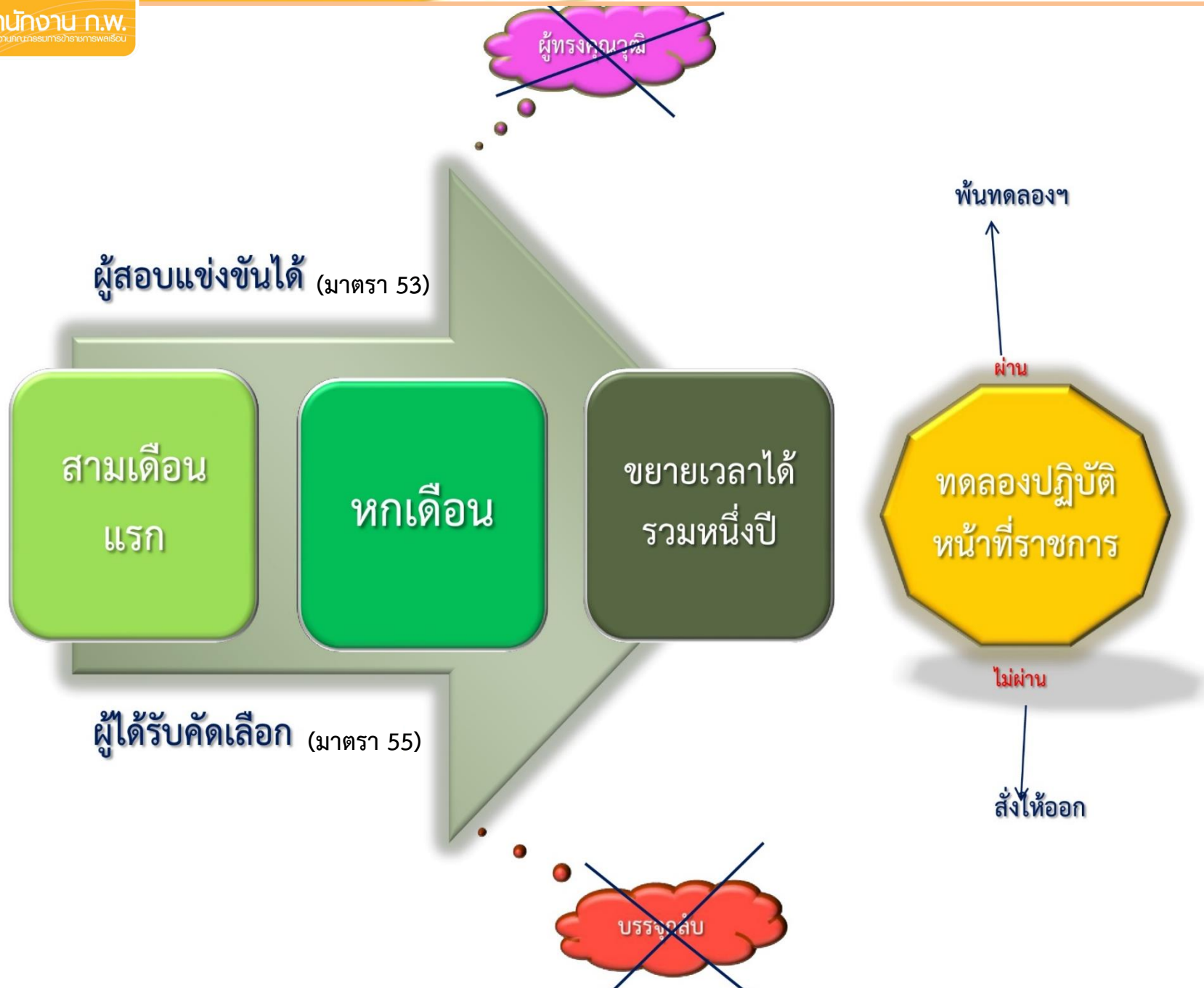
ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง (มาตรา 57) (ต่อ)

มาตรา 57	ตำแหน่งประเภท / ระดับ	ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง	วิธีการ
(10)	วิชาการระดับ ปก. / ชก. ทั่วไประดับ ปง. / ชง. / อว.	อธิบดี หรือ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี	-
(11)	- การบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 53 และการย้ายตามมาตรา 63 - วิชาการระดับ ปก. / ชก. / ชพ. - ทั่วไประดับ ปง. / ชง. / อว. ในราชการ บริหาร ส่วนภูมิภาค	ผู้ว่าราชการจังหวัด	-

การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

- เฉพาะผู้สอบแข่งขัน/ผู้ได้รับการคัดเลือก
- ถ้าไม่ผ่านการประเมินก่อนครบกำหนดเวลา/หลังครบเวลา (ขยายได้) ต้องสั่งให้ออก
- ถูกสั่งให้ออก ถือว่าไม่เคยเป็นข้าราชการ
- ถ้าเคยผ่านทดลองฯ แล้ว/โอนมา/บรรจุกลับ
ไม่ต้องทดลองฯ อีก

การย้าย โอน เลื่อน

- การย้าย
- การโอน
- การเลื่อน

การบรรจุกลับ

- ต้องเคยผ่านการทดลองฯ แล้ว
- คุณสมบัติ/ลักษณะต้องห้าม
- ต้องไม่มีบัญชีสอบ/คัดเลือก
- ไม่ต้องทดลองฯ
- นับเวลาต่อเพื่อเลื่อนตำแหน่งได้
- บรรจุกลับ จนท. อื่นของรัฐได้

การโอนข้าราชการประเภทอื่นมา

- ให้นำระยะเวลาต่อเนื่องได้
- ไม่ต้องทดลองฯ
- ได้รับเงินเดือนไม่สูงกว่าหลักเกณฑ์
ของข้าราชการพลเรือน

การเลื่อนเงินเดือน

มาตรา 74

การไปศึกษา ฯ

มาตรา 75

การเพิ่มพูนประสิทธิภาพ
และเสริมสร้างแรงจูงใจ
ในการปฏิบัติราชการ

การให้ไปปฏิบัติงานที่
หน่วยงานอื่นในประเทศ

มาตรา 72

ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการเพิ่มพูนประสิทธิภาพ
ของข้าราชการโดยการให้ไปปฏิบัติงาน
ที่หน่วยงานอื่นในประเทศ พ.ศ. 2554

เลื่อนเงินเดือนหรือ
สิทธิประโยชน์อื่นกรณีถึงแก่
ความตายเนื่องจากปฏิบัติราชการ

มาตรา 77

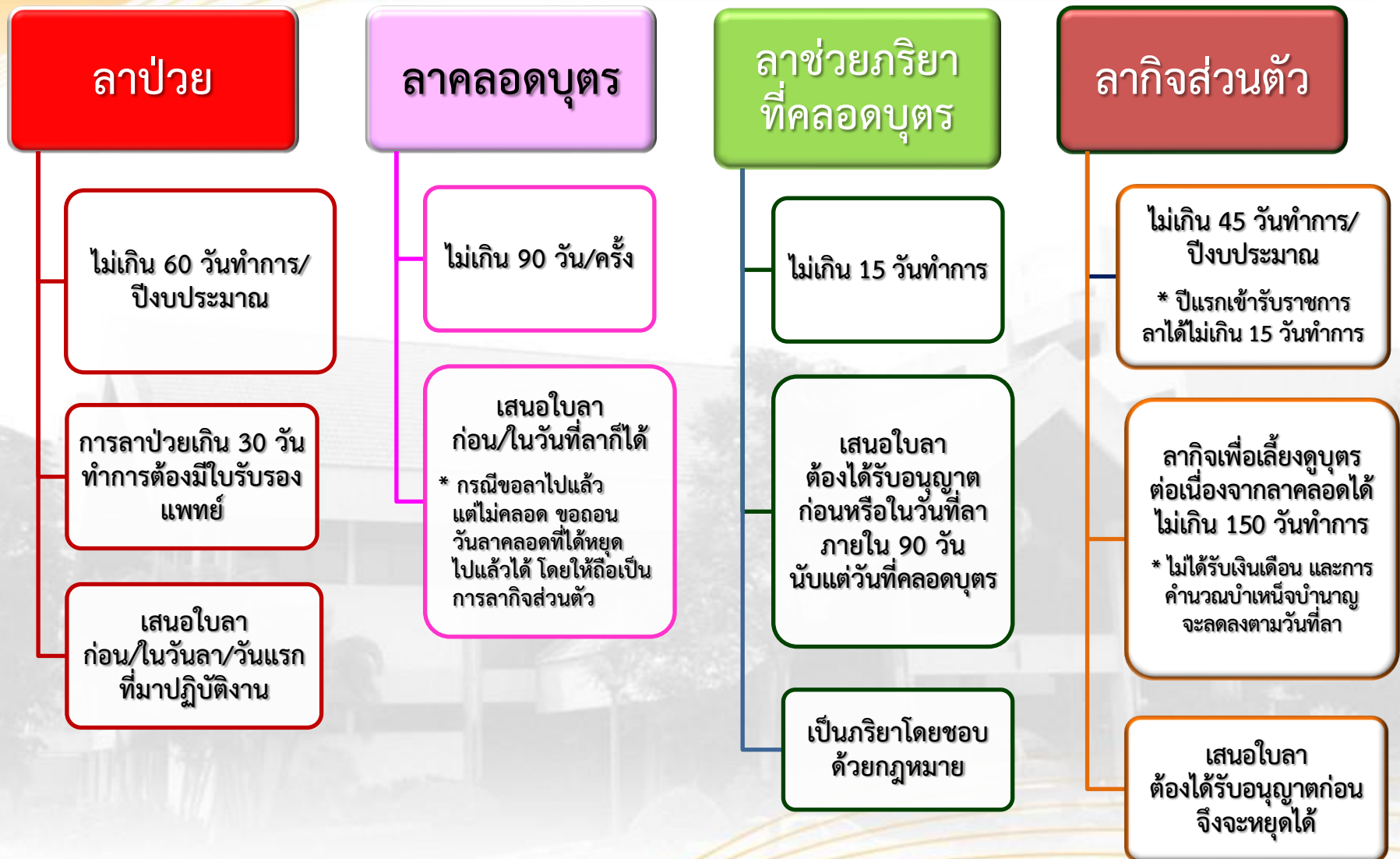
คำขมขย
เครื่องเชิดชูเกียรติ
หรือรางวัล

มาตรา 74

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555

ลาพักผ่อน

ไม่เกิน 10 วันทำการ/
ปีงบประมาณ

- สะสมได้ไม่เกิน 20 วันทำการ
- ถ้ารับราชการ 10 ปีขึ้นไป
สะสมได้ไม่เกิน 30 วันทำการ
- บรรจุไม่ถึง 6 เดือน
ไม่มีสิทธิ

เสนอใบลา
ต้องได้รับอนุญาตก่อน
จึงจะหยุดได้

ลาอุปสมบท/ ลาไปประกอบพิธี ฮัจญ์

ไม่เกิน 120 วัน

- ต้องไม่เคยลามาก่อน
- รับราชการไม่น้อยกว่า 1 ปี

เสนอใบลา

- ก่อน อุปสมบท/เดินทาง
ไม่น้อยกว่า 60 วัน
- อุปสมบท/เดินทาง
ภายใน 10 วัน
- หลัง รายงานตัวภายใน
5 วัน นับแต่วันที่ลาสิกขา/
วันที่เดินทางกลับถึงไทยฯ

* กรณีหยุดราชการไปแล้ว แต่
ไม่สามารถอุปสมบท ให้ถือเป็น
ลากิจส่วนตัว

ลาเข้ารับการ ตรวจเลือกฯ

ลาได้ตามระยะเวลา
ของภารกิจใน
หมายเรียก

- รายงานลาไม่น้อยกว่า
48 ชม. ก่อนวันเข้ารับ
การตรวจเลือก
- รายงานลาภายใน 48 ชม.
นับแต่เวลารับหมายเรียก
เข้ารับการเตรียมพล

* เมื่อหมดภารกิจต้องรายงานตัว
กลับภายใน 7 วัน เว้นแต่มีเหตุ
จำเป็นอาจขยายได้แต่รวมแล้ว
ไม่เกิน 15 วัน

ลาติดตาม คู่สมรส

- ลาได้ไม่เกิน 2 ปี ต่อได้อีก
2 ปี รวมเป็นไม่เกิน 4 ปี
- ครบกำหนด 4 ปี ไม่มีสิทธิลา
ยกเว้นคู่สมรสกลับมาแล้ว
และได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติ
หน้าที่ในต่างประเทศใหม่
- ไม่ได้รับเงินเดือนระหว่างลา

เสนอใบลาต่อ
ผู้บังคับบัญชา
ตามลำดับจนถึง
ปลัดกระทรวง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555

ลาไปปฏิบัติงานในองค์การ ระหว่างประเทศ

เงื่อนไขการลา

- ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และมีระยะเวลาไม่เกิน 4 ปี
- หากเกิน 1 ปี ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่สั่ง โดยให้ถือว่าตำแหน่งนั้นเป็นตำแหน่งว่าง
- ให้นับเวลาที่ไปปฏิบัติฯ เหมือนเต็มเวลาราชการ

* ดูเพิ่มในพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ พ.ศ. 2550

เสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชา
ตามลำดับจนถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

ลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านอาชีพ

เงื่อนไขการลา

- ต้องเป็นผู้ได้รับอันตราย/เจ็บป่วย/ถูกประทุษร้ายจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ จนตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการ
- ลาได้ครั้งหนึ่งไม่เกิน 12 เดือน ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการฟื้นฟู

เสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชา
ตามลำดับจนถึงปลัดกระทรวง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555

การนับวันลา

- ให้นับตามปีงบประมาณ (1 ต.ค. – 30 ก.ย.)
- การนับวันลาให้นับเวลาต่อเนื่อง
(รวมวันหยุดราชการระหว่างวันลาประเภทเดียวกันเป็นวันลาด้วย)
- การลาดังต่อไปนี้ นับเฉพาะวันทำการ
 - ลาป่วย
 - ลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร
 - ลากิจส่วนตัว
 - ลาพักผ่อน

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555

การลากับการเลื่อนเงินเดือน

- กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. 2552
- หลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้ง ต้องมีวันลาไม่เกิน **23 วัน** เว้นแต่การลาดังต่อไปนี้
 - ลาพักผ่อน
 - ลาคลอดบุตร
 - ลาป่วยจำเป็นไม่เกิน 60 วันทำการ
 - ลาป่วยเพราะประสบอันตรายในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่
 - ลาอุปสมบท/ประกอบพิธีฮัจญ์
 - ลาเข้ารับการตรวจเลือก/เตรียมพล
 - ลาไปปฏิบัติงานองค์การระหว่างประเทศ
 - ลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย หรือลาติดตามคู่สมรส แต่ต้องมีเวลาปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่า 4 เดือน

วินัย

และการรักษาวินัย

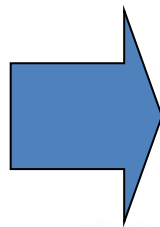

วินัย คือ

แบบแผนความประพฤติ

หรือ

ข้อปฏิบัติ

ข้าราชการต้อง

- ซื่อสัตย์สุจริต
- ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
- รักษาความลับ
- รักษาชื่อเสียง

ฯลฯ

ประเทศชาติ

ผู้บังคับบัญชา

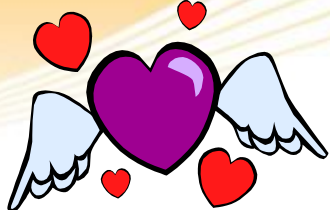

ตำแหน่ง หน้าที่

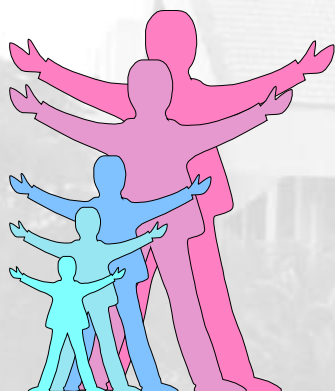
ผู้ร่วมงาน

ตนเอง

ประชาชน

หมวด 6

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา 80

ข้าราชการต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

1

วินัยต่อประเทศชาติ

มาตรา 81

สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

2

วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

มาตรา 82 (4)

การปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ

มาตรา 83 (1)

ต้องไม่รายงานเท็จ

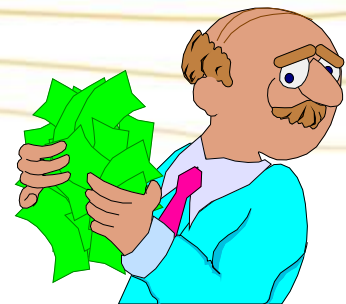
มาตรา 83 (2)

ไม่กระทำการขัดผู้บังคับบัญชา

3

วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

มาตรา 85 (1) การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ/ทุจริต

มาตรา 82 (1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตและเที่ยงธรรม

มาตรา 83 (3) ไม่อาศัย หรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน
หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

มาตรา 83 (5) ไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจ
ทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ
ของตน

มาตรา 82 (5) อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการไม่ละทิ้ง/ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ

มาตรา 82 (6) ต้องรักษาความลับของทางราชการ

มาตรา 83 (6) ต้องไม่เป็น กรรมการผู้จัดการ/ผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

มาตรา 82 (2) ต้องปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ/มติคณะรัฐมนตรี นโยบาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ

มาตรา 82 (3) ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดี/ความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ

มาตรา 85 (2) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุสมควรเป็นเหตุให้
ราชการเสียหายอย่างร้ายแรง

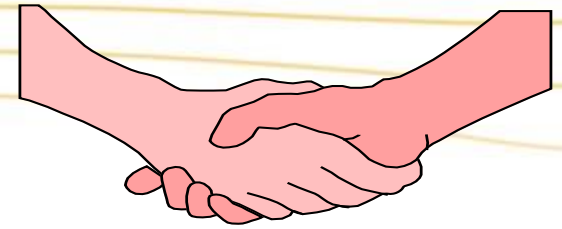
มาตรา 82 (9) ข้าราชการต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติ
หน้าที่ราชการ และในการปฏิบัติภารกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้อง
ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ว่าด้วยมารยาททางการเมือง
ของข้าราชการ

4

วินัยต่อผู้ร่วมงาน

- ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือกัน
ในการปฏิบัติราชการ ระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วม
ปฏิบัติราชการ (มาตรา 82 (7))
- ต้องไม่กลั่นแกล้ง กดขี่ ข่มเหงกัน ในการปฏิบัติราชการ
(มาตรา 83 (7))
- ต้องไม่กระทำการล่วงละเมิด/คุกคามทางเพศ ตามที่กำหนด
ในกฎ ก.พ. (มาตรา 83 (8))

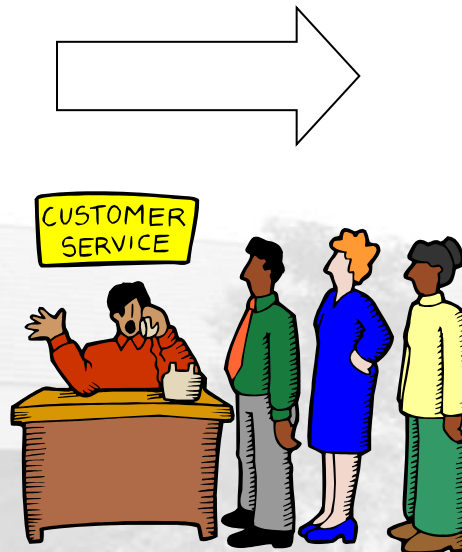

5

วินัยต่อประชาชน

มาตรา 82 (8)

- ต้อนรับ
- ให้ความสะดวก
- ให้ความเป็นธรรม
- ให้การสงเคราะห์

ประชาชน
ผู้ติดต่อราชการ
เกี่ยวกับหน้าที่
ของตน

วินัยต่อประชาชน

มาตรา 83 (9)

ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อ
ราชการ

มาตรา 85 (5) วินัยอย่างร้ายแรง

ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหงหรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อ
ราชการอย่างร้ายแรง

6

วินัยต่อตนเอง

- ต้องรักษาชื่อเสียงของตน รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตนมิให้เสื่อมเสีย (มาตรา 82 (10))
- ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (มาตรา 85 (4))
- กระทำผิดอาญาจนได้รับโทษถึงที่สุดให้จำคุก (มาตรา 85 (6))

โทษทางวินัย

1. โทษสำหรับความผิดอย่างไม่ร้ายแรง

- ภาคทัณฑ์
- ตัดเงินเดือน
- ลดเงินเดือน

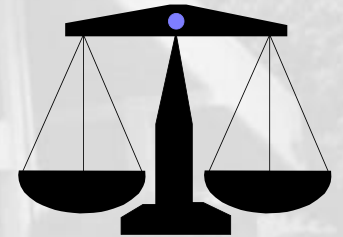
2. โทษสำหรับความผิดอย่างร้ายแรง

- ปลดออก
- ไล่ออก

ข้อควรคำนึง

- ความผิดวินัยไม่มีอายุความ
- การลงโทษต้องดำเนินการตามกฎหมาย
- ผู้สั่งลงโทษต้องเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจลงโทษได้
- สภาพการเป็นข้าราชการ

การอุทธรณ์

- การร้องขอความเป็นธรรมในกรณีที่ถูกลงโทษทางวินัยหรือถูกให้ออกจากราชการ เพื่อให้ผู้มีอำนาจ คือ ก.พ.ค ได้พิจารณาทบทวนคำสั่งลงโทษหรือคำสั่งให้ออกจากราชการของผู้บังคับบัญชา

สิทธิการอุทธรณ์

สั่งลงโทษ

วินัยไม่ร้ายแรง

ภาคทัณฑ์

ตัดง/ด

ลดง/ด

วินัยร้ายแรง

ปลดออก

ไล่ออก

สั่งให้ออกจาก

ราชการ

มาตรา 110 (1) (3) (5) (6)
(7) และ (8)

มาตรา 110 (1)

เจ็บป่วย

มาตรา 110 (3)

ขาดคุณสมบัติ

- ไม่มีสัญชาติไทย
- ไม่เลื่อมใสการปกครอง

มีลักษณะต้องห้าม

- ดำรงตำแหน่งการเมือง
- ล้มละลาย

มาตรา 110 (5)

ปฏิบัติงาน

ไม่มีประสิทธิภาพ

มาตรา 110 (6)

หย่อน

ความสามารถ

มาตรา 110 (7)

มลทินมัวหมอง

มาตรา 110 (8)

จำคุก เพราะ

ประมาท/ลหุโทษ

การยื่นอุทธรณ์

ระยะเวลาการยื่น

หลัก : อุทธรณ์ด้วยตนเอง

ภายใน **30 วัน** นับแต่วันทราบ
หรือถือว่าทราบคำสั่ง

ยกเว้น

1. ตาย

ทายาท

- **90 วัน** นับแต่วันทราบ
หรือถือว่าทราบคำสั่ง
- **1 ปี** นับแต่ตาย

2. • เจ็บป่วย
- อยู่ต่างประเทศ
 - มีเหตุจำเป็นอื่น

- ทนายความ
- ผู้บรรลุนิติภาวะ

วิธีการยื่นอุทธรณ์

ยื่นต่อพนักงานผู้รับ
อุทธรณ์

- ที่สำนักงาน ก.พ.
- วันรับหนังสือ = วันยื่นอุทธรณ์

ส่งทางไปรษณีย์

- ต้องส่งแบบลงทะเบียน
- วันที่ไปรษณีย์ต้นทาง
- ประทับตรา = วันยื่นอุทธรณ์

การร้องทุกข์

ความหมาย : การร้องทุกข์เป็นกระบวนการพนักงานสัมพันธ์ในการบริหารงานบุคคลที่กำหนดให้สิทธิข้าราชการพลเรือนสามัญที่จะร้องขอให้ทบทวนการปฏิบัติ/ไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาหรือการสั่งพัก/ให้ออกจากราชการไว้มาก่อน เพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงการสั่งการของผู้บังคับบัญชาหรือแก้ความคับข้องใจของผู้ร้องทุกข์

เหตุแห่งการร้องทุกข์

การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตน
ของผู้บังคับบัญชา
(มาตรา 122)

การถูกสั่งพักราชการ
หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้มาก่อน
(มาตรา 101)

การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา
(มาตรา 122, กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์ฯ ข้อ 7)

การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ

ประวิงเวลา

ไม่เป็นไปตาม หรือขัดกับระบบคุณธรรมตามมาตรา 42

กรณีถูกพักราชการ/สั่งให้ออกไว้มาก่อน (มาตรา 101)

กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้ง
กรรมการสอบสวน / ถูกฟ้องคดีอาญา/ต้องหาว่ากระทำความผิด
อาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท/ลหุโทษ

ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุมีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจาก
ราชการไว้มาก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณา
หรือผลแห่งคดีได้

ผู้ถูกพักราชการ/สั่งให้ออกจากราชการ เห็นว่าคำสั่ง
ให้พัก/ให้ออกจากราชการไว้มาก่อน มิชอบ

ผู้มีสิทธิร้องทุกข์

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

ผู้ที่มีความคับข้องใจ อันเกิดจากผู้บังคับบัญชา

หลัก : ร้องทุกข์สำหรับตนเองเท่านั้น

ยกเว้น :

- เจ็บป่วย
- อยู่ต่างประเทศ
- เหตุจำเป็นอย่างอื่น

วิธีการร้องทุกข์

เหตุเกิดจาก

ส่วนภูมิภาคต่ำกว่า ผวจ.

ส่วนกลางต่ำกว่าอธิบดี

ผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดี

หัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อ
นายกรัฐมนตรี ต่อรัฐมนตรี
ต่อปลัดกระทรวง

ยื่นต่อ

• ผู้ว่าราชการจังหวัด

• อธิบดี

• ปลัดกระทรวง

• คณะกรรมการพิทักษ์
ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)

ฟ้องต่อ

ศาล
ปกครอง
ชั้นต้น

ยื่นกับใคร ?

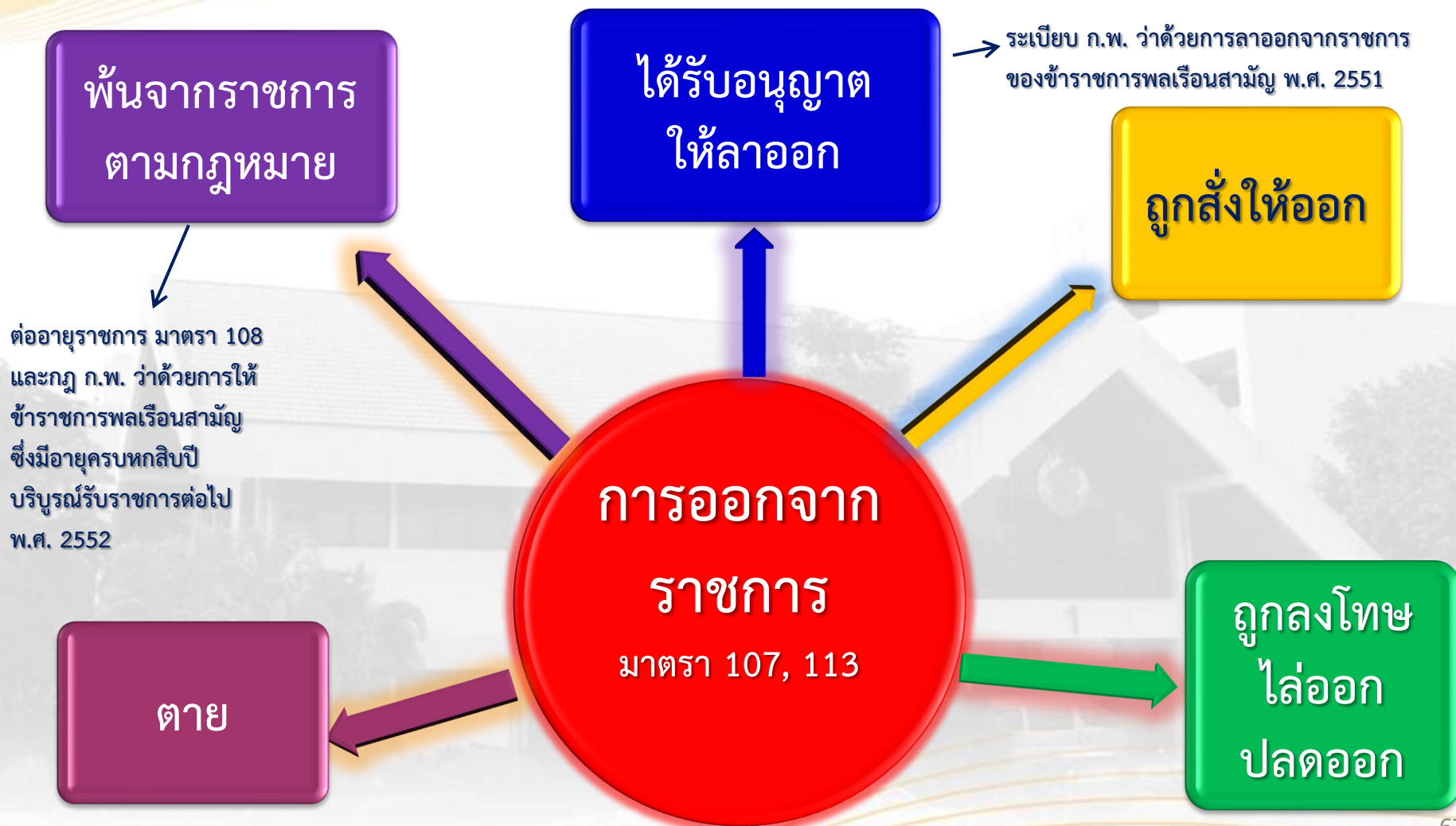

การต่ออายุราชการ (มาตรา 108)

- ราชการมีความจำเป็น
- ข้าราชการมีความประสงค์
- ปฏิบัติหน้าที่ในทางวิชาการ หรือหน้าที่ที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัว
- เฉพาะตำแหน่งประเภทวิชาการ (เชี่ยวชาญ/ทรงคุณวุฒิ)
/ประเภททั่วไป (อาวุโส/ทรงคุณวุฒิ)
- ไม่เกิน 10 ปี

การออกจากราชการ (มาตรา 107, มาตรา 113)

การสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน (มาตรา 110)

- เจ็บป่วย ไม่อาจปฏิบัติงานได้โดยสม่ำเสมอ
- สมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ
- ขาดคุณสมบัติทั่วไป (สัญชาติ) หรือมีลักษณะต้องห้าม
- ทางราชการเลิก หรือยุบหน่วยงาน/ตำแหน่ง
- ไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพ
- มีมลทิน หรือมัวหมอง ในการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง
- มีคำพิพากษาถึงที่สุดและรับโทษจำคุกเว้นแต่ในความผิด
โดยประมาท/ลหุโทษ

การลาออก

- ยื่นใบลาเป็นหนังสือ (ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน)
- ยื่นต่อผู้บังคับบัญชา / ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา 57 เป็นผู้มีสิทธิอนุญาต
- ต้องได้รับอนุญาตก่อนการลาออกถึงมีผล
- ผู้บังคับบัญชายับยั้งได้ไม่เกิน 90 วัน / ครั้งเดียว / เพื่อประโยชน์ราชการ

ช้อยกเว้น

- ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจตามมาตรา 57 ไม่อนุญาตภายใน 30 วัน และไม่ใช้สิทธิยับยั้ง
- ยื่นล่วงหน้าน้อยกว่า 30 วัน แต่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจตามมาตรา 57 อนุญาต
- ถอนใบลาออกได้ (ก่อนวันลาออกมีผล)
- การลาออกเพื่อสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ตำแหน่งทางการเมือง มีผลทันทีในวันที่ขอลาออก

Q&A

สำนักกฎหมาย
สำนักงาน ก.พ.

โทร. 0 2547 1562
www.ocsc.go.th

THANK YOU